

i Almindelighed skal bemærke, at de ere mig meget kjærkomne; da jeg derved faar Leilighed til at tale med vedkommende Behoere. Jeg har i den Henseende i Reglen haft megen Tilfredsstillelse deraf, og jeg har, hvor jeg har trivet det forsvarligt, sagt at komme de saaledes fremsatte Dussler imøde, men det er en Selvfølge, at dette ikke kan sættes i Stedet for den Virksomhed, hvormed der her er Spørgsmaal, al den Stund Ministeren, som han end har nok saa megen Tillid og Tro til de enkelte Mænd og til Besskaffenheden af de Underkaster, der fremskomme, dog ikke kan have en saadan Sikkerhed eller kan faae de Data, som ellers ere fornødne, og som vilde fremskomme ved en Forhandling om Sagen selv; dette vil altsaa medføre, at den Indflydelse, som ellers i mange Tilfælde vilde have været tilstede, vil gaa tabt. Saaledes vil Tilstanden komme til at blive, og dersom man virkelig vil fastholde den Ordning, der her foreligget, tør jeg i det Mindste med større Overbevisning her end i mange andre Tilfælde sige, at det vil vare længe, inden nogen Kirkeminister vil kunne gennemføre den. — I Øvrigt skal jeg kun sige med Hensyn til Sagen selv, hvad jeg allerede har udtalt, at jeg personlig vilde ønske, at en Lov som den foreliggende var bleven gennemført, fordi det virkelig meget ofte er mig som Minister pinligt at træffe en Afgjørelse, med Hensyn til hvilken jeg vilde sætte Pris paa, at den var støttet og ledet ad den Vej, som fra min Side er foreslaaet. Jeg maa imidlertid her udtale, at jeg, saa længe jeg har den Ære at have med denne Sag, at gjøre, skal søge at gjøre mit Bedste, uden Paavirkning af, hvad der her er foresaldet. Selv om Resultatet ikke her bliver saa glædeligt som med Hensyn til den förrige Sag, saaledes som den ærede Odsfører bemærkede, tror jeg i alt Fald at kunne fremsætte som en utvilsomt Kjendsgjerning, at saalænge vi have haft en konstitutionel Regjering hos os, og lige fra den Tid, da denne Sag om Menighedernes Indflydelse paa Valget af deres Præster blev bragt frem, nemlig i 1857, er jeg den første Minister, som har indbragt et Forslag derom. Man kan have forskjellige Meininger om

hvortid dette Forslag gaar vidt nok eller ikke, men man maa dog med Hensyn dertil erkjende, at der er andre Faktorer, som have en Berettigelse, og fra hvilke man ikke ganske kan se bort. Dette medfører naturligtvis, at den Minister, som har forelagt et Forslag, der har faaet Hans Majestæt Kongens Sanktion, og saa i den Henseende maa se sig bunden, naar der er Spørgsmaal om at gaa ind paa i en ganske anden Grad og efter helt andre Principer at begrænse den Myndighed, som tilkommer Kongen, end der er foreslaaet af Regjeringen. Der gives altsaa ganske vist Bæmskeligheder, hvortil det forekommer mig, at der ogsaa fra Folkethingets Side maa tages Hensyn, og som kunne have deres Indflydelse; men hvilken Indflydelse der end har gjort sig gjældende, er dog saa meget vist, at Spørgsmaalet om at give en Lovbestemmelse, hvorefter en Indflydelse og i visse Tilfælde en afgjørende Indflydelse ved Besættelsen af Kalbene skulle overgives til Menighederne selv, ikke for nu er kommet til Folkethinget fra nogen Ministers Side.

Boffen: Jeg maa dog gjøre den Indvendning imod, hvad den høitagtede Minister sagde, at en tidligere Kirke- og Undervisningsminister dog har gjort et Skridt i denne Retning ved at forelægge et Forslag i denne Henseende for Kirkekommissionen, et Forslag, der jo forsaavidt var nærmere ved det her foreliggende, som det var bygget paa den saakaldte slesvigske Valgmaade; men i Øvrigt vil jeg blot slaa de Udtalelser fast, som vi nu horte af den høitagtede Minister, at denne Sag i hans Hænder vil være i velvillige Hænder, thi det er netop det, der stiller denne Sag fra de fleste andre, og navnlig ikke lidet fra den, vi igaaar forhandlede, at det der var bestemte praktiske Ting, der kunde paabises som Fremskridt, om man end ikke kunde være enig derom, men hvad der skal opnaas er, om jeg saa maa sige, at Ministeriet og Regjeringen fra sin Side giver Afkald paa en Ret, som den har; det er altsaa Noget, som i det Mindste i en væsentlig Grad kan opnaas, selv uden en Lov. Dermed er det jo langt fra, at jeg paa nogen Maade vil gjøre nogen Indven-